

för framgången af sin billiga önskan afvakta den tid, då deras nuvarande, i sin kraftfullaste ålder stadde, domare från sin befattning afgår.

Af sådana anledningar uppfordrad och ledd af den öfvertygelse, att saken skulle på sådant sätt låta sig ordnas, tillåter jag mig vördsammast föreslå,

att, Riksdagen måtte, för åstadkommande af Vesterdalarnes domsagas delning i två, innefattande den ena Malungs och Näs nuvarande tingslag samt den andra Grangärdes, Norrbärkes och Söderbärkes tingslag, ställa till Kongl. Maj:ts förfogande en ny härads höfdingelön eller fyra tusen fem hundra kronor årligen från och med 1876 års början.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1875.

N. A. Fröman.

N:o 40.

Af Herr Sigurd Ribbing: Om anvisande af 600 kronor årligen för tillökning af arvodet åt amanuensen i normal anatomi vid Upsala universitet.

Vid den senast skedda anordning af den medicinska undervisningen, de medicinska studierna och examina uttalades, ej mindre af Kongl. Maj:t än af Riksdagen, såsom en grundsats vid samma anordnings genomförande, att genom densamma full likställighet i rättigheter och skyldigheter emellan hvarterdera universitetets medicinska fakultet samt Karo-

linska mediko-kirurgiska institutet skulle åvägabringas, så att hvardera af de nämnda medicinska läroverken skulle erhålla rätt, sättas i stånd och hafva åliggande att meddela fullständig undervisning i de till läkarebildningen hörande discipliner. Samma grundsats är ock i Kongl. Maj:ts nådiga proposition till innevarande års Riksdag, Bil. N:o 7 b 7:o, af Herr Chefen för Ecklesiastik-departementet anförd såsom en sådan, som »följdriktigt kräde tillgodoseendet af de behof» beträffande lärarekrafter, som vid universitetens medicinska fakulteter förefunnes: ett uttalande och yrkande af Herr Ecklesiastik-ministern, hvars riktighet är så mycket mera själfklar, som tilldelande åt de medicinska universitets-fakulteterna af lika rättigheter med Karolinska institutet och åläggande åt de förstnämnda af samma skyldigheter, som åt institutet, vore stadganden, som saknade mening och betydelse, derest fakulteterna ej till sitt förfogande erhålla eller ega de lärarekrafter, utan hvilka det icke blir dem möjligt att begagna rättigheterna, uppfylla pligterna. Af denna axiomatiskt klara sats är i själfva verket blott ett korollarium och en omedelbar tillämpning att om, der samma undervisning vid hvardera af de tre läroverken skall i lika omfattning och åt lika stort antal lärjungar lemnas, det behof af lärarekraft, som för sådant ändamål såsom befintligt erkännes vid och tillgodoses åt det ena läroverket, ock måste vinna erkännande och tillgodoseende vid det andra.

I den ofvan åberopade Kongl. propositionen förekommer nådig begäran om att under åttonde hufvudtiteln och såsom ordinarie anslag, »att på Karolinska institutets stat uppföras», måtte beviljas arvode till en amanuens vid institutets anstalt för normal anatomi med 1,000 kronor. Såsom skäl för en begäran från lärarekollegium vid institutet till Kongl. Maj:t, det denne nådigst ville framställa proposition om sagda arvode, har — såsom af bilagan N:o 7 b 10:o till den Kongl. propositionen inhemtas — dels af nyss nämnda kollegium blifvit anfördt, att adjunktens i anatomi befattning, genom att med densamma vore förenadt arbetet såsom prosector på anatomisalen, vore så trägen, att den ej medgåfve sin innehafvare sysselsättning med eller inkomst af enskild praktik eller öfverhufvud annan verksamhet derjemte; dels, och hvad angår den begärda summans belopp, af Kansleren, som förordat begäran, att samma summa just med afseende på de med befattningen förenade trägna göromålen ej billigtvis kunde nedsättas.

Jag tillåter mig att anmärka, att alldeles samma behof och samma, skäl för detsamma, som sålunda blifvit anförda samt af Kansleren och af Kongl. Maj:t gillade beträffande Karolinska institutet, också gälla hvad angår Upsala medicinska fakultet. Den undervisning i normal anatomi, der
 skall

skall lemnas, är fullständigt densamma, som vid Karolinska institutet, och antalet dissikanter har under sista decenniet varit och är ännu större på förra stället än på det senare; behovet af lärarekrafter liksom lärarnes i anatomi-göromål alltså ock ej allenast lika utan större. Vål är sannt, att den anförda omständighet, det ingen sökande anmält sig till adjunkten i anatomi vid institutet, utan denna befattning för närvarande derstädes står obesatt, icke eger sin motsvarighet i Upsala, der en ordinarie adjunkt finnes. Men detta är en tillfällig omständighet; hufvudsaken i detta hänseende är behovet af en amanuens *jemte* adjunkten, och att den förstnämnde är honorerad med ett arvode, tillräckligt för att erhålla fullt kvalificerad person; och att *detta* behof af institutet är uttaladt och dess uppfyllande afsedt är så mycket tydligare, som, om frågan blott vore om tillgodoseende af ett temporärt behof af en amanuens under adjunktens ledighet, arvode till sådan stode att få af den lediga adjunktslönen och det nu begärda arvodet minst såsom ordinarie behöfde på institutets stat uppföras. Sannt är vidare, att Upsala universitet redan eger ett arvode åt en amanuens i anatomi: 350 kronor, ett boställsrum och 2 famnar ved. Derföre är det ej heller min afsigt att föreslå ett nytt arvode åt dylik amanuens, utan endast en sådan tillökning i det befintliga, att det till beloppet blir lika med det till institutet begärda, om hvars billighet äfven jag för min del är fullt öfvertygad. Då nemligen Kansleren just med afseende på nämnda arvodesbelopp i Upsala ansett 1,000 kronor åt amanuensen i Stockholm vara behöfliga och nödiga för likställigheten mellan båda, så torde den sålunda uttalade åsigten tåla någon jemkning. Med hänsyn till i Upsala gängse pris och framför allt till beskaffenheten af det rum, som är amanuensens boställsrum, torde värdet af detta och granveden riktigast kunna beräknas till 50 kronor. Tillagda till de 350 kontant arvode, gör detta en summa af 400 kronor. Återstå 600 såsom differensen.

Man skulle möjligen mot befogenheten af denna min framställning och motion göra den anmärkning, att begäran om sådan tillökning hvarken af Upsala universitet är gjord, ej heller af Kongl. Maj:t proponerad, och att häraf möjligen skulle framgå att behovet ej finnes. Att det sista ej är förhållandet, att behovet fastmera finnes, detta torde, enligt det föregående få anses visadt och erkänt i och med uppvisandet och godkännandet af behovet af det för institutet begärda arvodet. Skälet för att detta behof från Upsala medicinska fakultet ej blifvit framställt är deremot en försynthet, som är så mycket lättare förklarlig, då fakulteten ansett sig nödgad begära flera andra löner. Häri åter torde anled-

ningen lätt vara funnen till att intet i förevarande ärende i den Kongl. propositionen förekommer. Anledningarne till en sådan försynthet synas emellertid undanröjda, då intet mera eller annat begäres för den medicinska undervisningen vid Upsala universitet, än som för samma undervisning vid Karolinska institutet är begärddt.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra, får jag härmedelst vördsamt föreslå, det behagade Riksdagen,

bevilja 600 kronor årligen såsom tillökning i arvodet åt amanuensen i normal anatomi vid Upsala universitet att i universitetets stat uppföras.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhåller jag.

Stockholm den 28 Januari 1875.

Sigurd Ribbing.

N:o 41.

Af Herr Brun: Om bestämmande af sträckningen för Norra stambanan från Hybo i Helsingland.

Det är en erkänd sak, att de lätta kommunikationsanstalterna verksammare än allt annat befordra ett lands utveckling; att dessa för de skilda folken och orterna så att säga assimilera alla mensklige förhållanden. Det är ock numera i vårt land erkändt, att bland de lätta förbindelsemedlen jernvägarne intaga det främsta rummet, och den miss-tröstan, man för ej länge sedan hyste, att vårt folk icke skulle förmå